

הקרב על עמלאן

ה שאדף מאמרים לא יכלו לעינות, הטיגו שתי דקות-שידור בטל-וויזיה הישראלית, בסופשבוע האחרון. על המסך הופיע ג'ורג' חבש, מנהיג החזית הדמוקרטית לשיחרור פלסטין.

שתי דקות אלה קרעו אשנב אל מעמקי התהום ששמה בעיית פלסטין. עיני האיש נצצו בברק של טירוף; דבר ריו היו טעונים מתח גורא של שינאה נורא אשת ושל קנאות. קשה היה להאמין, כי הטרוריסט צמא-הדם הינו רופא-ילדים, פליט מלוד שעמד בראש פרקטיקה משגשגת עד לפני שנים מעטות.

לכאורה דיבר חבש על חלקו בתקרית קטנה אחת מבין מאות התקריות, שהתחרו ללו בשלושת ימי הטבח ההרדי בעמאן וב-סביבתה, אנשיו תפסו את מלון ירדן קונ-טיננטל, ובו 32 אזרחים זרים שהוכרו כי בני-ערובה. "אם ימשיך הצבא הירדני כי הרעשת מחנות הפליטים", הודיע חבש כי שיא ההתלקחות, "לא נהיה אחראים לחיי בני-הערובה".

לאחר שהמלך כבר נכנע, אחרי שתוחחי הצבא הירדני היפנו את לועיהם מכיוון הי מחנות, הכריז חבש בטלויזיה: "התכונתי בכל הרצינות לאיומי. היינו מפוצצים את המלון על כל יושביו וגם את מלון פילדל-פיה. אילו היו מוחצים אותנו במחנות — היינו מעיפים את הכל לשמים".

תקרית קטנה — אך מתארת מאין כמותה את חלקו של חבש בהתמודדות ש-אילצה את המלך חוסיין להיכנע כניעה גוספת לאירגונים הפלסטיניים.

את הסכמה-כניעה של חוסיין כפה יאסר ערפאת — אבל את המלחמה כפה ג'ורג' חבש. עובדה זו הטביעה את חותמה על מה שאירע בשבוע שעבר — והיא תעשה זאת גם בשבועות ובהודשים הקרובים. עיניו של חבש הבהירו שלא יסתפק כי פשרות; וכי אם הוא מכריז ששום דבר לא יעצור את המהפכה שלו — אפשר להאמין לו כי הוא מתכוון לכך בכל הי-רצינות.

הטרוריסטים של השריף

ניצוץ הראשון להתלקחות הוצת על-ידי אנשיו של חבש. במחנה-הירי פליטים של זרקה, המרוחקת מעמאן כמרי-

לא עברו 12 שעות מגמר התקרית, כא שר באה תגובתה של החזית העממית. כי קירבת השגרירות האמריקאית, בלב עמאן, הקימו אנשי חבש מחסום, ובדקו כל מכוני גיה שעברה. לעת ערב התקרבה מכונית דיפלומטית אמריקאית. בתוכה ישב מוריס דרייפר, מזכיר ראשון בשגרירות ארצות הברית. הוא היה בורכו לארוחת-ערב, אך אנשי החזית העממית הובילו אותו למחנה פליטים, שם נמצאת אחת ממיסדותיהם. המהיר שדרשו החוטפים תמורת שיחרור האמריקאי: שיחרור חבריהם שנעצרו כי זרקה, והעמדתם לדין של האחראים לי-פרובוקציה הפושעת. ליתר דיוק: סילוקם של השריף נאצר ושל חמישה קצינים בכי-רים של צבא ירדן.

הכל יורים על הכל

יד הזועקה המיפקדה המשותפת של כל אירגוני הפידאיון, בראשותו של יאסר ערפאת, כדי למנוע החרפת הי-מסבר, ובמשך יממה שלמה התנהל המשא ומתן. הפשרה שהתקבלה לבסוף: העצורים ישוחררו, אך השריף (המכובד) נאצר, דודו של המלך חוסיין, יישאר על כנו. לא תינקט שום פעולה נגד מפקדי הפלוגות המיוחדות, אך להבא יירדשו להימנע מהתגררויות. דרייפר שוחרר, אך החלק השני של הי-הסכם לא כובד, או, על כל פנים, לא מייד. שוב, ייתכן שהיה דרוש עוד מאמץ של שיכנוע, עוד שידול. אך לא איש כג'ורג' חבש ניסה לשדל ולפייס. הוא קיבל את הסכם-החליפין תחת לחצם של יתר האיר-גונים — ובעיקר של אל-פתח — אך משלא קויים ההסכם, ראה את עצמו חופשי להשי-תמש בשפה המוכרת לו, והנישאת בפיו בכל הזדמנות: שפת הטרור והמאבק הי-מזוין. אנשיו תקפו את בית-הסוהר המרי-כזי של עמאן, הסתערו על משרדי מחלקת החקירות הפליליות של המשטרה. לא היה דרוש יותר כדי להפוך את עמאן כולה לשדה-קרב. השעות הראשונות, לדברי-



יחידה של אנשי החזית העממית לשיחרור פלסטין, ערוכה במיסוד-ניצחון, במחנה אל-זרקה, על אהת מנבעות עמאן. קרבות השבוע האחרון וכניעתו של המלך חוסיין לאולטימטום שלהם, הפכו אותם לגיבורי האיש ברחוב.

המונצחים

אחד מעדי-הראייה שעברו את גשר חוסיין כעבור יומיים, היו פאודה — תוהו ובוהו. "כולם ירו בכולם. בודאים של המלך, ש-נסעו בגיפיים, ירו בכל מי שנראה להם כפידיאי. פידאיון הקימו מחסומים בכל רחוב שני, התמקמו בחלונות ועל גגות, וירו בכל לובשי-מדים שנראה כשטח, או בכל מכו-נית חשודה".

חוליה של אנשי החזית העממית פתחה באש מרגמות ובאזוקות על תחנת-הכוח, ניתקה את אספקת החשמל של העיר. אבל לא רק אנשי חבש — ושותפיו לשעבר נאיף חואתמה, ראש החזית לשיח-דור פלסטין — ניהלו מלחמה. כל האירגוני-נים נכנסו לפעולה, מתוך הרגשה שהיה בא העימות הגדול והבלתי-ימנע עם בית-המלוכה ההאשמי. אלא שבצמרת שני צדדים, ידעו המלך חוסיין ויאסר ערפאת לאבחן היטב את המצב — ושניהם החליטו לרסן את הקיצוני-נים להם. כך, שעה שאלי-פתח — היחיד מכוני אירגוני הפידאיון בעל הכוח הדרוש לכך — נמנע מלהסתער על ארמון המלך,

חק פתח-תקוה מתלאביב, נתקלו אנשי החזית העממית באנשי הפלוגות המיוחדות יחידה שהוקמה על-ידי מפקד צבא ירדן, השריף נאצר בן ג'מיל, במטרה מיוחדת להצר את צעדי הפידאיון. "הטרוריסטים של השריף", הוא אחד הכינויים הנפוצים שלהם.

כרגיל, הוחלפו גם הפעם הערות רוויות מתח בין שתי הקבוצות. אך הפעם הרחיקו אנשי חבש לכת. הם דרשו מאנשי השריף נאצר לתרום לקרן אירגונם. אלה סירבו, כמובן, ותוך דקות אחדות התפתחה קטטה רצחנית. כאשר פסקו היריות, כעבור למע-לה מארבע שעות, היו כבר כתרסר הרוי-גים ופצועים משני הצדדים, ואנשי הצבא לקחו עימם למעצר כמה מאנשי החזית העממית.

עז כאן — תקרית כמעט-שיגרתית, ש-עשויה היתה להסתיים בסולחה חפוזה. כך אומנם היה קורה, אילו התלקחה המריבה בין אנשי אלי-פתח והצבא; אך במקום בו מעורב ג'ורג' חבש, לא ייתכן מוצא שיגרי-תי כזה.



חבש יושב ליד שולחן-הכתיבה בי-מיפקדתו. על הקיר מאחוריו: צילום של מאריססה-טונג אותו הוא מעריץ.

נמנעו יחידות הצבא מלהפגין או לכבוש את המיפקדה המשותפת של אירגוני הי-פלסטינים, בה שכן ערפאת. יחידות צירקסיות, שהקיפו את הסביבה, הסתפקו בחילופי-יריות עם הפלסטינים ש-התמקמו על הגגות. רק שני מחנות-פליטים הופגזו: מחנה וחדאת ומחנה ג'בל חוסיין. במחנות אלה שוכנות מיפקדותיהם של חבש וחואתמה. תגובת חבש: תפיסת מלון אינטרנאטיונל ואיום להוציא להורג את בני-הערובה הי-מערביים, אם לא תיפסק ההפגזה.

רפובליקה עממית פלסטינית

כל שלב משלבי ההתלקחות, היה ברור כי חבש ואנשיו הם המכתיבים את קצב ההתנגשות. חבש הכריז, כי החל המאבק הסופי לחיסול הריאקציה, וכי "העם לא יניח את נשקו עד לניצחוננו הי-מלא". כאיש המכריז השכם והערב על גאמנותו למחשבה המהפכנית של מאריססה-טונג, והמכונה "ציה גאורא הערבי", היה ברור מה כוונתו של חבש: חיסול המישטר הי-מלוכני בירדן, הכרות רפובליקה עממית, והפניית כוחה המרוכז של הרפובליקה הי-פלסטינית למלחמה בישראל. אלא שעם כל השפעתו על דמיון האיש ברחוב — השפי- (המשך בעמוד 22)



משמר הארמון צירקסטים, הנאמנים למלך, שומרים על פתח ארמונו בימי המהומות בבירה הירדנית. שומרים בדואים